

Pravna struka - Švedska

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravnih struka u Škotskoj.

[Tužitelji](#)

[Suci](#)

[Odvjetnici](#)

[Javni bilježnici](#)

[Druge pravne struke](#)

Pravne struke – uvod

Tužitelji

Organizacija

Kazneni progon vrše [Državno tužiteljstvo](#) (*Åklagarmyndigheten*) i [Ured za gospodarski kriminalitet](#) (*Ekobrottsmyndigheten*). Oba su tijela odgovorna izravno vladi (Ministarstvu pravosuđa). Glavni tužitelj na čelu je Državnog tužiteljstva, a glavni direktor na čelu je Ureda za gospodarski kriminalitet. **Glavni je tužitelj** (*Riksåklagare*) najviše rangirani tužitelj u državi te je odgovoran za tužiteljstvo i vodi ga.

Glavni je tužitelj odgovoran za pravni razvoj, aktivnosti [Vrhovnog suda](#) te administrativne zadatke. **Viši tužitelji** odgovorni su za specifična područja tužiteljstva. Javne tužitelje imenuje glavni tužitelj, a raspoređeni su po okruzima u kojima su zaposleni **okružni tužitelji**. Neki su okružni tužitelji specijalizirani za posebna područja. Postoje 32 ureda okružnog tužiteljstva. Postoje i tri međunarodna te četiri nacionalna ureda tužiteljstva koja su odgovorna za posebne vrste predmeta. Na čelu je svakog ureda okružnog tužiteljstva **voditelj tužiteljstva**.

Svi tužitelji u tužiteljstvu donose odluke potpuno neovisno, što znači da viši tužitelj ne može odrediti kakve odluke može podređeni tužitelj donijeti u predmetu za koji je potonji odgovoran. Kako biste postali tužitelj, morate imati švedsko državljanstvo. Za imenovanje tužiteljem potrebna je i švedska diploma pravnog fakulteta, završena praktična pravna obuka te dvogodišnji radni staž kao sudski službenik na okružnom ili upravnom sudu. U određenim okolnostima, pravna izobrazba u nekoj drugoj skandinavskoj državi može se smatrati jednakovrijednom diplomi pravnog fakulteta. Tužitelji se najprije zapošljavaju kao **pripravnici** na devet mjeseci, tijekom kojih ih kroz posao vodi mentor. Zatim, dvije godine radi kao tužitelj i prolazi obuku, prije no što je imenovan okružnim tužiteljem.

Postoje tri **centra** za **razvoj** tužiteljstva u Stockholmu, Göteborgu i Malmöu koje vodi viši tužitelj. Ti su centri odgovorni za razvoj metodologije i pravnog znanja u okviru svojih kaznenih područja te djeluju kao centri znanja u područjima svoje nadležnosti. Provode i daljnje pravne radnje i nadzor. Na primjer, obrađuju sve žalbe na odluke tužitelja.

Uloga i dužnosti

Tužitelj ima **tri glavne dužnosti**:

- vodi istrage kaznenih djela
- odlučuje je li potrebno podnijeti optužnicu
- sudjeluje u sudskim postupcima.

Tužitelj vodi prethodnu istragu kaznenih djela koja se ne smatraju lakšima i za koje postoji razumna sumnja da ih je određena osoba počinila. Tužitelj može voditi istragu i u drugim slučajevima, ako za to postoje posebni razlozi. Kao voditelj prethodne istrage, tužitelj je odgovoran osigurati učinkovitu istragu kaznenog djela. U slučaju lakših kaznenih djela istragu u cijelosti vode policijski službenici.

Ako prethodnu istragu vodi tužitelj, u tome mu pomaže policija. Tužitelj stalno prati istragu te donosi odluke o potrebnim istražnim mjerama i druge odluke. Po završetku prethodne istrage, tužitelj odlučuje hoće li pokrenuti kazneni postupak. (To vrijedi i za prethodne istrage za koje je odgovorna policija.)

Drugi je važan aspekt tužiteljeva rada priprema predmeta i sudjelovanje u sudskim postupcima. Tužitelj odlukom o podizanju optužnice te svojim opisom kaznenog djela utvrđuje okvir kaznenog postupka na sudu. Većina tužitelja na sudu provodi barem jedan ili dva dana tjedno.

Glavni tužitelj jedini je tužitelj koji ima pravo pokrenuti ili voditi postupke na Vrhovnom sudu. On može, međutim, imenovati pomoćnika tužitelja iz Ureda glavnog tužitelja ili drugog javnog tužitelja koji će ga zastupati na Vrhovnom sudu.

Pravne baze podataka

Više informacija o tužiteljima dostupno je na [internetnim stranicama Državnog tužiteljstva](#).

Suci

Organizacija

Stalne suce (*ordinarie domare*) imenuje vlada na preporuku nezavisnog državnog savjetodavnog tijela, Odbora za predlaganje sudaca (*Domarnämnden*). Suci se u načelu može razriješiti dužnosti samo u okolnostima utvrđenima u ustavnom zakonu pod nazivom Upravni instrument (*regeringsformen*).

Kako biste postali sudac, morate imati švedsko državljanstvo. Za obnašanje dužnosti suca morate imati i švedsku diplomu pravnog fakulteta. U određenim okolnostima, pravna izobrazba u nekoj drugoj skandinavskoj državi može se smatrati jednakovrijednom diplomu pravnog fakulteta. Stalni su suci većinom zaposleni kao suci na okružnom ili upravnom sudu ili kao suci na žalbenim ili upravnim žalbenim sudovima. Predsjednik žalbenog ili upravnog žalbenog suda naziva se *president*, a predsjednik okružnog ili upravnog suda *lagman*. Suci Vrhovnog suda i Vrhovnog upravnog suda nazivaju se **vrhovnim sucima** (*justitieråd*).

Mnogi od onih koji su imenovani stalnim sucima imali su uobičajeni razvoj karijere: dvije godine su bili **sudski službenici na okružnom ili upravnom sudu** te su se zatim prijavili za mjesto službenika izvjestitelja (*fiskal*) na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Nakon barem godine dana provedene na takvom sudu, **sudački vježbenik** mora barem dvije godine provesti kao službenik izvjestitelj na okružnom ili upravnom sudu. Nakon toga slijedi barem godina dana na poziciji člana sudskog vijeća na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Nakon uspješno završenog pripravnčkog staža, sudački se vježbenik imenuje članom sudskog vijeća na žalbenom ili upravnom žalbenom sudu. Službenici izvjestitelji i članovi sudskog vijeća primjeri su **sudaca bez stalnog mandata** koji mogu sudjelovati u sudskim postupcima. Na sudovima su zaposleni i **pravnici (*beredningsjurister*)** i **izvjestitelji (*föredragande*)**.

Svaki okružni, žalbeni, upravni i upravni žalbeni sud ima određeni broj **sudaca porotnika** (*nämndemän*). Suce porotnike imenuje na četiri godine

- općinsko vijeće u općinama u mjesnoj nadležnosti okružnog suda
 - okružno vijeće u okruzima u nadležnosti upravnog, upravnog žalbenog ili žalbenog suda.
- Na glasovanju tijekom vijećanja suda svaki sudac porotnik ima po jedan glas.

Pravne baze podataka

Više informacija o sucima i sucima porotnicima pronađite na [internetnim stranicama švedskih sudova](#). Više informacija o samim sucima pronađite na [internetnim stranicama Udruženja švedskih sudaca](#).

Organizacija pravne struke: odvjetnici

Odvjetnici

Prema švedskom pravu samo članovi [Švedske odvjetničke komore](#) (*Sveriges Advokatsamfund*) imaju pravo koristiti se titulom **advokat** (odvjetnik). Uvjeti su za **članstvo u Odvjetničkoj komori** sljedeći:

- prebivalište u Švedskoj ili drugoj državi EU-a ili EGP-a ili Švicarskoj
 - položeni ispiti na temelju kojih je osoba osposobljena da postane sudac – u Švedskoj je to magisterij iz prava
 - trogodišnje odgovarajuće pravničko iskustvo i rad u struci u trenutku podnošenja zahtjeva za članstvo
 - završena izobrazba na Odvjetničkoj komori i položeni ispit
 - dostojnost i prikladnost u drugim pogledima za obavljanje pravne struke.
 - Posebna pravila primjenjuju se na prijavitelje iz drugih država EU-a i EGP-a ili Švicarske koji ispunjavaju zahtjeve u pogledu izobrazbe na temelju kojih mogu postati odvjetnici u svojim matičnim državama.
 - Odluke o novim članstvima donosi Odbor Odvjetničke komore.
 - Švedska odvjetnička komora osnovana je zasebnom inicijativom 1887., a službeni je status stekla kada je 1948. stupio na snagu važeći Zakon o sudskom postupku. Komora trenutačno broji više od 4 700 članova.
 - Komora je uređena Zakonom o sudskom postupku i svojom poveljom, koju odobrava vlada. Komora, koja je uređena privatnim pravom, ima sljedeće ciljeve:
 - održati visoke etičke i profesionalne standarde pravne struke
 - pratiti pravni razvoj i osigurati da se stručnim znanjem Komore pridonosi tom razvoju
 - štiti opće profesionalne interese svojih članova te promicati suradnju i suglasnost među njima.
- Komora ima i određene javne dužnosti. Na temelju Zakona o sudskom postupku Komori su dodijeljeni upravni zadaci pa tako djeluje kao javno tijelo, prvenstveno u disciplinskim pitanjima. Propisima kojima se uređuje Komora nastoji se osigurati kvalitetna pomoć osobama koje traže pravnu pomoć i savjetovanje. Na temelju Zakona o sudskom postupku, članovi su obvezni postupati u skladu s načelima profesionalne etike te su podložni regulatornoj i nadzornoj ovlasti Odvjetničke komore i državnog tužitelja. Odvjetnike nadzire Disciplinsko povjerenstvo Odvjetničke komore. Ako Disciplinsko povjerenstvo smatra da je odvjetnik povrijedio pravila postupanja Odvjetničke komore, Povjerenstvo može tom članu odrediti disciplinsku sankciju.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na [internetnim stranicama Švedske odvjetničke komore](#).

Pravni savjetnici

Pravni savjetnici u sudskim postupcima ne moraju nužno biti odvjetnici, dovoljno je da ih sud smatra primjerenima. No samo su odvjetnici u načelu imenovani braniteljima po službenoj dužnosti.

Javni bilježnici

Organizacija

Osim **javnog bilježnika** (vidjeti u nastavku), u Švedskoj ne postoje posebni javni bilježnici.

Javnog bilježnika imenuje **Okružni upravni odbor** (*länsstyrelsen*). Javni bilježnik mora biti pravne struke, vladati švedskim jezikom te biti primjeren u drugim pogledima.

Uloga i dužnosti

Pravne baze podataka

Ne postoje javno dostupan registar i/ili internetske stranice o toj struci.

Neke od internetskih stranica okružnih upravnih odbora, međutim, sadržavaju više informacija o javnim bilježnicima.

Funkcija je javnog bilježnika pomagati javnosti u raznim pitanjima, poput:

- ovjeravanja potpisa, preslika, prijevoda te drugih informacija povezanih sa sadržajem isprava
- sudjelovanja, u određenim slučajevima, u sudskim postupcima u svojstvu svjedoka
- nadziranja izvlačenja dobitaka

- podnošenja izvješća o nalazima, po završetku drugih istraga ili ispitivanja
- uzimanja izjava o okolnostima pravne ili ekonomske prirode te izdavanja tih izjava trećim osobama
- potvrđivanja da su određeno tijelo ili osoba ovlašteni provesti određene mjere
- izdavanja potvrda u skladu s Haškom konvencijom od 5. listopada 1961. o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava (apostille).

Pravne baze podataka

Ne postoje javno dostupan registar i/ili internetske stranice o toj struci.

Neke od internetskih stranica okružnih upravnih odbora, međutim, sadržavaju više informacija o javnim bilježnicima.

Druge pravne struke

 Izvršno tijelo (*Kronofogdemyndigheten*) odgovorno je za naplatu dugova i izvršenje drugih obveza. U izvršnom je tijelu zaposlen i **zvršitelj** (*kronofogde*) koji je odgovoran za osiguravanje zakonitosti izvršenja. U Švedskoj postoji izobrazba za izvršitelje. Upisati se možete ako ste švedski državljanin, imate diplomu pravnog fakulteta ili jednakovrijednu kvalifikaciju te ako ste kvalificirani sudski službenik (*notarie*). Kao zamjena za kvalifikaciju sudskog službenika moguće je i pripravnički staž točno određenog trajanja ili postupak izuzeća.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 20/02/2017